

[Bertel Dahlgaard.]

derfor må vi indstille os på et særdeles nødtørftigt forsvar.

Danmark og andre tilsvarende svage landes håbløse stilling under en moderne krig er da også blevet erkendt af den fremtrædende amerikanske udenrigspolitiske skribent Walter Lippman, der i „New York Herald Tribune“ har givet udtryk for, at disse lande er umulige at forsvare, at deres rolle som forposter i en stor forsvarsalliance bliver stadig mindre, og at deres fremtid bedre er beskyttet udenfor end indenfor de store atombombemagters militærsystem.“

Og bladet slutter med at sige:

„På denne baggrund er det rimeligt, at en stor del af den danske befolkning nærer skepsis overfor nytten af de store militærudgifter og ivrer for en nedskæring. . . . Det må da . . . håbes“ — siger bladet — „at folketingets forsvarsudvalg snart må være nået til vejs ende med sine overvejelser. Befolkningen er ved at være utålmodig.“

Det gælder sikkert også den del af befolkningen, som i særlig grad tilhører det nuværende regeringsparti.

Med hensyn til den økonomiske situation må det også erindres, at selvom folkepensionen ikke vil belaste indeværende års budget, så må blikket også rettes mod de kommende år, og derfor må de besparelser, der nu arbejdes med, selvfølgelig blive af et betydeligt større omfang til næste år end besparelserne for indeværende år, hvor en væsentlig del jo ikke kan få virkning for hele finansåret.

Selvom indeværende folketingssamling ikke vil slutte med en rig lovhøst, så er dog betydningsfulde opgaver løst, og alene sikringen af folkepensionen vil give denne samlings resultater en fremtrædende plads i dansk reformlovgivning.

Det radikale venstre beklager meget, at lærlingeloven ikke bliver gennemført, inden folketinget tager ferie. Vi tror, det er meget forkert, at denne sag opsættes. Det er forkert overfor håndværkerne, der fristes til at opsætte antagelsen af lærlinge, indtil de har sikkerhed for den kommende lovs indhold, og det er synd for de mange unge, der som følge heraf i de kommende måneder kan

komme til at gå forgæves i deres søgen efter en læreplads.

Det forekommer det radikale venstre, at den sidst indtrådte forsinkelse af udvalgets behandling af sagen kunne være undgået, hvis de, der havde formelle indvendinger at gøre, havde fremført dem i tide. Vi går nu ud fra, at man fra alle partiers side vil bidrage til, at folketingets lærlingeudvalg i løbet af en måneds tid overfor offentligheden kan meddele, at man er nået til enighed om en affattelse af loven, som offentligheden kan gøres bekendt med, og som ligger rede til gennemførelse, såsnart folketinget igen mødes.

Indenfor begivenhederne under denne folketingssamling har arbejdskonflikten, og hvad dermed fulgte, jo været det mørke punkt. Den åbnede perspektiver, som, hvis de blev til virkelighed, ville blive til stor ulykke for alle befolkningslag og for hele den folkelige udvikling.

Her er det simpelthen spørgsmålet om organisationslederes og politiske leders evner til at mestre de problemer, som det moderne produktionsliv rejser, og som er af en helt anden karakter end svundne tiders. Det var de skæbnesvangre muligheder, der lå gemt i indeværende års overenskomst-situation, som fik det radikale venstre til i efteråret at fremsætte de tre forslag om en voldgiftsordning, om udbyttedeling og om overvejelse af en samordning af de økonomiske kræfter.

Vi troede, at man indenfor både arbejdsgivernes og arbejdernes organisationer var nået frem til så megen realitetssans, at man forstod, at en storkonflikt aldrig mere ville få frit løb her i Danmark, at samfundet aldrig vil opgave sin nødværgeret, og at organisationerne selv står hjælpeløse med deres taperhed og store ord, når forhandlingerne er gået i hårdknude.

Vinteren igennem var det ikke muligt at vinde tilstrækkeligt gehør for en sådan forebyggende lovgivning, og da konflikten kom, stod vi uforberedt. Det var interessant at iagttage, at da så ulykken var sket og særdeles store tab havde ramt samfundet og meget ubehagelige begivenheder var indtrådt også for regeringen, vågnede man pludselig op og erkendte, at reformer måtte gennemføres i god tid inden den nuværende